

# OCCUPATIONAL QUALIFICATION STANDARD

## Architectural Conservationist, level 8

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

| Occupational title                     | Level of Estonian Qualifications Framework (EstQF) |
|----------------------------------------|----------------------------------------------------|
| Architectural Conservationist, level 8 | 8                                                  |

### Part A DESCRIPTION OF WORK

#### A.1 Description of work

Arhitektuuripärandi spetsialist lähtub oma töös kaasaegsest keskkonnakäsitluse filosoofiast ja säästva arengu põhimõtetest, mille eesmärk on kultuurilise mitmekesisuse säilitamine ja alalhoidlik suhtumine kultuuripärandisse. Arhitektuuripärandi spetsialisti teadmised, oskused, kogemused, hoiakud ja haridus võimaldavad osaleda töödes, mis väärtustavad ja säilitavad arhitektuuripärandit praegustele ja tulevastele põlvkondadele. Arhitektuuripärandi spetsialist tegeleb ehitiste (sh ehitis-, tehnika-, tööstus- ja ajaloomälestiste) ja hoonestatud alade (sh muinsuskaitsealade, miljööväärtuslike alade, rahvusparkide) uurimise, inventeerimise, kaitse tingimuste, eksperdihinnangute, restaureerimiskontseptsioonide ja säilitamiskavade koostamisega ning nõustamise ja nimetatud tegevuste juhtimisega. Arhitektuuripärandi spetsialist tunneb Eesti ja rahvusvahelisi kultuuripärandi säilitamise seadusandlikke dokumente ja hartasid, konserveerimise, restaureerimise, hooldamise põhimõtteid, meetodeid ja praktikad, arhitektuuri- ja kunstiajalugu, kultuuriväärtusega alade kujunemise ajalugu ning nende planeerimise ja säilitamise põhimõtteid, arhitektuuri- ja ehitusterminoloogiat ning omab teadmisi muinsuskaitse filosoofiast, teooriast ja ajaloo. Arhitektuuripärandi spetsialist töötab interdistsiplinaarsel kutsealal, mis eeldab võimet mõista erinevate osapoolte vajadusi ehituspärandi väärtustamisel ja säilitamisel, on hea suhtleja ning meeskonnatöös osaleja. Arhitektuuripärandi spetsialist lähtub oma töös kutse-eetika normidest. Väga oluline on pidev erialane enesetäiendamine.

6. taseme arhitektuuripärandi spetsialist on erialase ettevalmistusega, kuid väheste praktiliste kogemustega töötaja. Järgib ülesannete täitmisel täpselt etteantud juhiseid, võib vajada kõrgema taseme spetsialisti juhendamist. Uurib, dokumenteerib ja analüüsib ehitiste ja hoonestatud alade ajalugu, seisukorda, väärtusi ning teeb säilitamise ettepanekuid. Vastutab talle antud ülesannete täitmise eest.

7. taseme arhitektuuripärandi spetsialist on erialase ettevalmistusega ning praktilise kogemusega vastutav spetsialist, kes töötab iseseisvalt. Juhendab arhitektuuripärandi spetsialisti (tase 6), praktikante jt. Uurib, dokumenteerib ja analüüsib ehitiste ja hoonestatud alade ajalugu, seisukorda, määratleb väärtusi. Koostab ehitiste ja hoonestatud alade kaitse- ja kasutustingimusi ning muinsuskaitse eritingimusi, säilitus-, konserveerimis- ja restaureerimiskavadeid, sise- ja välisviimistluslahendusi, teostab muinsuskaitset järelevalvet. Nõustab ja juhib ehituspärandi säilitamise ja kaitsega seonduvaid töid. On kursis ehitiste konserveerimise kaasaegsete teooriate ja uute meetodikatega.

8. taseme arhitektuuripärandi spetsialist on erialase ettevalmistusega ning suure praktilise kogemuse, laia silmaringi ja avatud mõtlemisega tippspetsialist, kes töötab iseseisvalt ja omal vastutusel. Uurib, dokumenteerib ja analüüsib kõrge väärtusega ja kõrgendatud avaliku huvi objektiks olevate ehitiste ja hoonestatud alade ajalugu, seisukorda, selgitab väärtusi ning koostab ja hindab kaitse tingimusi ning säilitus- ja konserveerimiskavadeid ja meetodikaid ning restaureerimiskontseptsioone. Juhib ja nõustab ehituspärandi säilitamise ja kaitsega seonduvaid töid. On võimeline andma keerulisemaid eksperthinnanguid oma erialal. Analüüsib ja üldistab erialasest praktikast saadud kogemusi ja teavet ning jagab tulemusi erialaringkonna ja avalikkusega. Vahendab rahvusvahelist erialast teavet kohalikele spetsialistidele ja vastupidi. On kursis ehitiste konserveerimise kaasaegsete teooriate ja uute meetodikatega. Osaleb rahvusvahelistes koostöövõrgustikes, töögruppides või erialasündmustel.

## A.2 Tasks

### A.2.1 Ehitiste ja hoonestatud alade uuringud

1. Andmete kogumine.
2. Tegevuskava koostamine.
3. Arhiivi- ja bibliograafiliste materjalide analüüsimine ja hindamine.
4. Mälestiste tegevuskava koostamine.
5. Ehitise olukorra dokumenteerimine.
6. Kultuuriväärtuslike tarindite ja detailide dokumenteerimine ja määratlemine.
7. Hoonestatud ala inventeerimine ja dokumenteerimine/ Planeerimis- ja hoonestruktuuri välja selgitamine.
8. Ehitiste ajaloo uurimine ja dokumenteerimine/ teostamine.
9. Uuringute aruande ja analüütilise kokkuvõtte koostamine.
10. Aruande vormistamine.
11. Mälestiste uurimine ja aruande koostamine.

### A.2.2 Juhendite, tingimuste ja ettepanekute koostamine

1. Ehituspärandi korrashoidmiseks tegevuste loendi esitamine.
2. Kokkuvõtete tegemine.
3. Ehitise ja hoonestatud ala hindamine ja määratlemine.
4. Muinsuskaitse eritingimuste koostamine ehitisele.
5. Muinsuskaitse eritingimuste koostamine planeeringutele.
6. Ehitiste ja hoonestatud ala säilitamiskava koostamisel osalemine.
7. Viimistluslahenduste ettepanekute tegemine.
8. Fassaadide jooniste tegemine.
9. Hooldus- ja restaureerimismeetodite kirjeldamine.

### A.2.3 Eksperthinnangud ehitiste ja hoonestatud alade kultuuriväärtustele

1. Ehitistele ja hoonestatud aladele väärtushinnangute andmine.
2. Eksperthinnangu koostamine.
3. Eksperthinnangute andmine.
4. Ruumiliste muudatuste hindamine kultuuripärandile.
5. Ruumiliste muudatuste mõju hindamine UNESCO maailmapärandi objektidele.

### A.2.4 Juhendamine ja nõustamine

1. Erialane nõustamine.
2. Erialane juhendamine.
3. Õppe- ja juhendmaterjali koostamine.
4. Madalama taseme spetsialistide nõustamine.

### A.2.5 Tegevuse planeerimine

1. Tegevuste püstitamine.
2. Tööprotsessi kavandamine.

### A.2.6 Eriala edendamine

1. Eriala metoodikate koostamine ja juhtimine.
2. Koostöö tegemine eriala spetsialistidega.
3. Eriala informatsiooni vahendamine.
4. Eriala publikatsioonide avaldamine.

## Elective areas of work

### A.2.7 Muinsuskaitse järelevalve

1. Ehitusobjekti külastamine ja kontrollimine.
2. Kasutatavate metoodikate, töövõtete ja ehitusmaterjalide jälgimine, ettepanekute tegemine restaureerimiseks.
3. Ehitustegevuse dokumenteerimine.
4. Muinsuskaitse järelevalve aruande koostamine.

### A.2.8 Töötamine riigiasutustes ja kohalikes omavalitsustes

1. Kultuuripärandi säilitamisega seonduva valdkonna töö juhtimine või nõustamine.

#### A.2.9 Töögrupi juhtimine

1. Kultuuripärandi säilitamisega seonduvate projektide/töörühma juhtimine.
2. Tegevuste püstitamine.
3. Tööprotsessi kavandamine.
4. Töögrupi töö organiseerimine.
5. Tööõhkkonna mõjutamine.

#### A.3 Work environment and specific nature of work

Arhitektuuripärandi spetsialist töötab nii sise- kui ka välitingimustes. Ehitiste uurimisel tuleb järgida ohutusnõudeid ja bürooruumides tervisekaitse nõudeid. Töökoormus võib olla ebaühtlane. Töö nõuab mõõdukat füüsilist pingutust, toimides erinevates looduslikes tingimustes ja ilmastikuoludes ning kokku puutudes erinevate sotsiaalsete keskkondadega.

#### A.4 Tools

Arhitektuuripärandi spetsialist kasutab oma töös ehitiste uurimiseks ja dokumenteerimiseks vastvaid töövahendeid, erinevaid kommunikatsioonitehnikaid, kontori- ja projekteerimistarkvara ning tavapäraseid bürootöövahendeid.

#### A.5 Personal qualities required for work: abilities and characteristics

Loogiline mõtlemine ja üldistuvõime, tähelepanu- ja süvenemisvõime, iseseisvus, otsustamisjulgus, täpsus, koostöövõime, suhtlemisvalmidus, õppimis- ja saavutusvajadus, püsivus, pühendumus, kohuse- ja missioonitunne.

#### A.6 Professional preparation

Doktoritase või sellele vastav kvalifikatsioon ja töökogemus või erialane magistritase ja pikaajaline töökogemus.

#### A.7 Most common occupational titles

Arhitektuuri restauraator, arhitektuuri konservaator, muinsuskaitse nõunik, muinsuskaitse inspektor, miljööväärtuslike alade spetsialist, restauraator-projektijuht.

## Part B COMPETENCY REQUIREMENTS

#### B.1 Structure of occupation

8. taseme arhitektuuripärandi spetsialisti kutse taotlemisel on nõutav kohustuslike kompetentside B.2.1-B.2.6 ja B.2.10-B.2.11 tõendamine.  
Täiendavalt on võimalik tõendada valitavaid kompetentse B.2.7-B.2.9.

#### B.2 Competences

### MANDATORY COMPETENCES

#### B.2.1 Ehitiste ja hoonestatud alade uuringud

**EstQF Level 8**

Tegevusnäitajad:

1. Kogub alusandmeid uuringuobjekti kohta, kasutades arhiivimaterjale ja paikvaatlust.
2. Koostab ehitiste ja hoonestatud alade uuringute tegevuskava, milles näitab uuringute eesmärgid, ulatuse ja kasutatavad meetodid. Tegevuskava koostamisel arvestab tasakaalu uuringu tulemuslikkuse ja arhitektuuripärandi säilimise vahel.
3. Koostab mälestise uurimiseks tegevuskava vastavalt muinsuskaitse seadusele.
4. Uurib arhiivi- ja bibliograafiamaterjale, millega selgitab ajalooliste allikate (dokumentide, jooniste, fotode, plaanide, kaartide jms) olemasolu, ning kogutud andmete põhjal koostab analüüsi, mille eesmärk on anda ülevaade ehitise või hoonestatud ala kujunemisest ja ehitusetappidest ning saada lähteandmeid väliuuringute tegemiseks ja väärtuste hindamiseks.
5. Teeb kindlaks ja dokumenteerib (kirjeldab, mõõdistab, fotografeerib) ehitise olukorra, fikseerides hoone kasutuse, arhitektuurse üldilme, hoone osad, nähtavad ehitus- ja viimistlusmaterjalid ja nende seisukorra.

6. Määratleb ja dokumenteerib kultuuriväärtusega tarindid ja detailid, loetledes, mõõdistades, fotografeerides ja tähistades nende asukoha joonistel ja/või skeemidel.
7. Inventeerib ja dokumenteerib hoonestatud ala olukorra kultuuriväärtuste ja miljöölise eripära määramiseks. Selgitab iseloomuliku planeerimis- ja hoonestusstruktuuri (tänavate või teede ja kruntide struktuur, hoonestuse paiknemine, iseloomulikud mahud ja kõrgused jms), kasutades sobivaid meetodeid. Määratleb hoonestuse vanuse, iseloomulikud hoonetüübid, materjalid ja detailid, seisukorra ja säilivuse, kasutades sobivaid meetodeid. Kirjeldab haljastust ja haljastusviisi, piirdeaedu, katendeid, väikevorme jms, tuues välja iseloomuliku ja erandliku.
8. Teostab ehitusajaloolised uuringud (väliuuringud). Teeb sondaažid, avangud ja šurfid objekti ehitusjärgude ja algilme tuvastamiseks, kasutades sobivaid tehnikaid ja töövahendeid. Teeb kindlaks varasemad viimistluskihid, varjatud detailid ja tarindid ning selgitab nende mõõtmed, säilivuse ja seisundi. Vajadusel võtab proove materjalide (kivid, mört, krohv, puit, värv jm) omaduste või päritolu kindlakstegemiseks, kaasates vajadusel materjaliteadlase ja saadab proovid laboratoorsetele uuringutele. Dokumenteerib uuringute käigu.
9. Koostab uuringute aruande, milles annab ülevaate uuringutest ja uurimismeetoditest ning hindab uurimiskavas püstitatud eesmärkide täitmist. Koostab analüütilise kokkuvõtte uurimistulemustest koos järelduste ja hinnanguga ja teeb ettepanekud lisauuringuteks ning järgnevateks tegevusteks. Üldistab ja seostab tulemused ehitus- ja kultuuriloolise kontekstiga, on võimeline neid publitseerima erialakirjanduses ja rahvusvaheliselt.
10. Vormistab aruande ja selle osana illustreerivad materjalid ning graafilise dokumentatsiooni (fotod, plaanid, joonised, kaardid jms), mis on vormistatud selgelt, arusaadavalt ja teistele osapooltele (näit omanik, tellija, projekterija jt) mõistetavalt.
11. Uurib mälestisi ja koostab uuringuaruande vastavalt muinsuskaitseadusele.

#### **B.2.2 Juhendite, tingimuste ja ettepanekute koostamine**

**EstQF Level 8**

Tegevusnäitajad:

1. Esitab ehituspärandi korrashoiuks vajalike tegevuste loendi, määrab teostamise sageduse ja traditsioonilistele ehitus- ja viimistlusmaterjalidele sobivad hooldusviisid, et tagada pärandi säilimine.
2. Teeb kokkuvõtte varasemate uuringute tulemustest, ehitusajaloost, seisukorrast ja väärtustest, mille alusel määratleb, kuidas ja mis ulatuses tuleb ehituspärandit säilitada või ennistada ning vajadusel näeb ette lisauuringud.
3. Hindab kavandatavate muudatuste mõju ehitise ja ehitatud ala kultuuriväärtusele. Määratleb, kuidas ja millises ulatuses võib ehitisi või hoonestatud alasid muuta, lähtudes piirkondlikust eripärast, ehitustraditsioonidest ja stiilikriitilistest kaalutlustest. Sõnastab kaitset ja arengut tasakaalustavad tingimused, piirangud ja soovitusel, et tagada kultuuriväärtuste säilimine.
4. Koostab muinsuskaitse eritingimused mälestise konserveerimiseks, restaureerimiseks ja ehitamiseks vastavalt muinsuskaitseadusele.
5. Koostab mälestise või mälestiste kompleksi konserveerimis- ja restaureerimiskontseptsiooni vastavalt muinsuskaitseadusele.
6. Vajadusel osaleb uuringute või kaitsetingimuste põhjal ehitiste või hoonestatud ala säilitamiskava koostamisel ja määratleb säilitamise ja uuendamise üldnõuded, mis tagavad objekti ja selle konteksti tervikliku säilimise.
7. Teeb sondaažide tulemuste ja stiilikriitiliste teadmiste alusel tasakaalustatud viimistluslahenduste ettepanekuid.
8. Teeb fassaadide joonised, kus on näidatud kahjustused, kõikide fassaadiosade värvitoonid ning eristatud säilitatavad, restaureeritavad ja asendatavad detailid ja avatäited;
9. Kirjeldab ajaloolistele viimistluskihtidele ja fassaadidetailidele sobivaid hooldus- ja restaureerimismeetodeid.

#### **B.2.3 Ekspert hinnangud ehitiste ja hoonestatud alade kultuuriväärtustele**

**EstQF Level 8**

Tegevusnäitajad:

1. Annab ehitistele ja hoonestatud aladele väärtushinnanguid, kasutades läbiviidud uuringu tulemusi ja sobivaid meetodeid.
2. Annab ekspert hinnanguid planeeringute ja projektdokumentide kvaliteedile kultuuriväärtuste säilitamise seisukohalt, põhjendades seda argumenteeritult ja mõistetavalt.
3. Koostab mälestiseks tunnistamise ja lõpetamise ekspert hinnangu vastavalt muinsuskaitseadusele.
4. Hindab kavandatavate ruumiliste muudatuste mõju kultuuripärandile vastavalt kehtivale seadusandlusele.
5. Hindab kavandatavate ruumiliste muudatuste mõju UNESCO maailmapärandi objektidele, lähtudes rahvusvaheliselt tunnustatud juhendmaterjalidest.

#### **B.2.4 Juhendamine ja nõustamine**

**EstQF Level 8**

Tegevusnäitajad:

1. Juhendab tudengeid ja kolleege, kasutades sobivat suhtlemis- ja esitlustehnikat.

2. Nõustab erialaselt projekteerijaid, planeerijaid, omanikke, tellijaid, riigiasutusi ja kohalikke omavalitsusi, vajadusel ka rahvusvahelisel tasandil, kasutades sobivaid suhtlemistehnikaid.
3. Vajadusel koostab õppe- ja juhendmaterjale.
4. Nõustab 6. ja 7. taseme spetsialiste.

|                                |                      |
|--------------------------------|----------------------|
| <b>B.2.5 Eriala edendamine</b> | <b>EstQF Level 8</b> |
|--------------------------------|----------------------|

- Tegevusnäitajad:
1. Koostab ja juhib erialaste meetodikate koostamist ja tehnoloogia täiustamist, tuginedes kohalikule või rahvusvahelisele kogemusele.
  2. Teeb koostööd erialaga seotud spetsialistide ja teadlastega objekti uurimisel ning tulemuste analüüsimisel, vajadusel koordineerib erinevate osapoolte koostööd, on võimeline olema projektijuht ja erialade-ülene koordinaator objektidel.
  3. Vahendab erialast informatsiooni kohalikult tasandilt rahvusvahelisele ja vastupidi.
  4. Avaldab regulaarselt erialaseid publikatsioone.

|                                    |                      |
|------------------------------------|----------------------|
| <b>B.2.6 Tegevuse planeerimine</b> | <b>EstQF Level 7</b> |
|------------------------------------|----------------------|

- Tegevusnäitajad:
1. Püstitab oma tegevuste lühi- või pikaajalised eesmärgid, lähtudes kultuuripärandi säilitamise vajadusest ja arvestades osapoolte võimalusi.
  2. Kavandab tööprotsessi, meetodika, töömahu ja ressursi (tööjõud, aeg, raha, töövahendid jm), kindlustades tööülesannete kvaliteetse ja õigeaegse täitmise, kogudes vajalikku informatsiooni, analüüsides ja interpreteerides seda.

## OPTIONAL COMPETENCES

Täiendavalt on võimalik tõendada valitavaid kompetentse B.2.7-B.2.9.

|                                   |                      |
|-----------------------------------|----------------------|
| <b>B.2.7 Heritage supervision</b> | <b>EstQF Level 8</b> |
|-----------------------------------|----------------------|

- Tegevusnäitajad:
1. Külatab regulaarselt ehitusobjekti ja kontrollib ehitustööde vastavust projektile ning osaleb ehituskoosolekutel.
  2. Jälgib kasutatavate meetodikate, töövõtete ja ehitusmaterjalide sobivust muinsuskaitsest aspektist, teeb ettepanekuid restaureerimiseks sobilike meetodite kasutamiseks, sh ebatüüpiliste olukordade lahendamiseks.
  3. Dokumenteerib järjepidevalt ehitustegevust vastavalt muinsuskaitseseadusele.
  4. Koostab muinsuskaitse järelevalve aruande vastavalt muinsuskaitseseadusele.

|                                                                          |                      |
|--------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| <b>B.2.8 Working in public sector institutions and local governments</b> | <b>EstQF Level 8</b> |
|--------------------------------------------------------------------------|----------------------|

- Tegevusnäitajad:
1. Juhib või nõustab kultuuripärandi säilitamisega seonduva valdkonna tööd (ehituspärandi osa), kaasates vajalikke spetsialiste ja lähtudes seadusandlusest, avalikust huvist ja heast tavast ning on kursis ülemaailmsete suundumustega.

|                                  |                      |
|----------------------------------|----------------------|
| <b>B.2.9 Leading a workgroup</b> | <b>EstQF Level 8</b> |
|----------------------------------|----------------------|

- Tegevusnäitajad:
1. Juhib kultuuripärandi säilitamisega seonduvaid kõrge väärtusega ja kõrgendatud avaliku huvi objektidega seotud projekte ja/või vastavat töörühma, vajadusel ka rahvusvahelist töörühma.
  2. Püstitab tegevuste lühi- või pikaajalised eesmärgid, lähtudes kultuuripärandi säilitamise vajadusest ja arvestades osapoolte võimalusi.
  3. Kavandab tööprotsessi, meetodika, töömahu ja ressursi (tööjõud, aeg, raha, töövahendid jm), kindlustades tööülesannete kvaliteetse ja õigeaegse täitmise, vajadusel on võimeline kavandama ka rahvusvaheliste projektide tööprotsesse projektipartnerina.
  4. Kohaneb muutuvate olukordadega, organiseerides ümber töögrupi töö. On avatud tekkivate küsimuste lahendamisele.
  5. Mõjutab positiivse tööõhkkonna tekkimist.

## RECURRING COMPETENCES

| B.2.10 Suhtlemine                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | EstQF Level 7 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Avaldab selgelt oma arvamust, ei varja teavet ning oskab välja tuua arutluse olulisemaid punkte. Argumenteerimisel kasutab erialaseid teadmisi ja sobivaid suhtlemistehnikaid.</li> <li>2. Teadvustab hoiakute ja väärtuste mitmekesisust.</li> <li>3. Loob ja hoiab häid suhteid klientide ja kolleegidega. Suhtleb edukalt inimestega kõikidelt tasanditelt, sh avalikkusega. Loob ja hoiab toimivaid erialaseid koostöövõrgustikke.</li> <li>4. Väljendab ennast selgelt nii kõnes kui kirjas. Jagab ja vahendab erialast teavet, kasutades sobivaid suhtlemis- ja esitlustehnikaid.</li> <li>5. Tuleb toime konfliktidega ja rakendab konflikti lahendamise põhimõtteid. kasutab enesekehtestamise tehnikaid probleemsetes situatsioonides.</li> <li>6. Kuulab teisi spetsialiste ja konsulteerib nendega.</li> <li>7. Osaleb koosolekutel, konverentsidel, diskussioonidel ja töörühmades, kasutades aktiivse kuulamise tehnikat .</li> </ol> <p>Esineb erialastel avalikel sündmustel, kasutades sobivaid suhtlemistehnikaid.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |               |
| <p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Suhtlemispsühholoogia alused.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |               |
| B.2.11 Arhitektuuripärandi spetsialist, tase 8 kutset läbiv kompetents                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | EstQF Level 8 |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Lähtub oma töös kutsealaga seonduvatest õigusaktidest ja rahvusvahelistest dokumentidest (vt lisa 1 Õigusaktid).</li> <li>2. Tugineb oma töös teadmiste muinsuskaitse filosoofiast, teooriast ja ajaloost ning arhitektuuri, kunsti- ja linnaehitusajaloost ning arhitektuuri- ja ehitusterminoloogiast, oskab leida paralleele muu maailma analoogsete suundumustega ja neid analüüsida.</li> <li>3. Lähtub oma töös ehituspärandi säilitamise, konserveerimise, restaureerimise ja hooldamise põhimõtetest, meetoditest ja praktikatest, vajadusel on võimeline ise töövõtteid ja teooriaid spetsiifiliste erialaprobleemide lahendamiseks välja töötama ja üldsusele tutvustama.</li> <li>4. Haldab, analüüsib, sünteesib ja oskab kriitiliselt hinnata erialast informatsiooni.</li> <li>5. Tunneb ära olukorrad, mis vajavad teiste erialade kompetentsust, ekspertiiside tegemist, kaasab vastavad spetsialistid (kunstiajaloolane, kunsti konservaator, materjaliteadlane, arheoloog, arhitekt, maastikuarhitekt, ehitusinsener, dendroloog, geograaf jt).</li> <li>6. Määratleb ehitiste ja hoonestatud alade kultuuriväärtuse ning suudab neid vahendada ka erialaväliste isikutele, sh rahvusvahelisel tasandil.</li> <li>7. Võtab vastu tasakaalustatud otsuseid, nii et säiliks objekti ja selle konteksti arhitektuuriline, kunstiline ja kultuuriline sidusus ja terviklikkus.</li> <li>8. Koostab erialast teksti ja graafilist dokumentatsiooni, kasutades tarkvara.</li> <li>9. Kohaneb muutuvate olukordadega, organiseerides oma ja vajadusel ka juhendatavate/alluvate töö ümber.</li> <li>10. Juhindub oma töös konservaatori/restauraatori kutse-eetikast.</li> <li>11. Kasutab oma töös eesti keelt tasemel C1, erialast terminoloogiat ning ühte võõrkeelt tasemel C1 (vt lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused).</li> <li>12. Kasutab oma töös digioskuste osaoskusi Info haldamine, Suhtlemine digikeskkondades, Sisuloome ja Turvalisus (vt lisa 3 Digioskused).</li> <li>13. Täidab ohutustehnika nõudeid.</li> </ol> |               |
| <p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) Rahvusvahelised muinsuskaitse, kultuuripärandi säilitamise, konserveerimise ja restaureerimise konventsioonid ja hartad.</li> <li>2) Arhitektuuri-, ehitus- ja linnaehitusajalugu, pärandmaastikud.</li> <li>3) Kultuuriväärtusliku keskkonna säilitamise ja ruumilise planeerimise põhimõtted.</li> <li>4) Arhitektuuri- ja ehitusterminoloogia.</li> <li>5) Muinsuskaitse ajalugu ja muinsuskaitse kaasaegsed teooriad ja praktikad.</li> <li>6) Traditsioonilised ehitus- ja viimistlusmaterjalid, nende omadused ja kasutuskohad.</li> <li>7) Ajaloolistele materjalidele sobivad hooldusviisid, konserveerimis- ja restaureerimismeetodid.</li> <li>8) Ajaloolised konstruktsioonid.</li> <li>9) Ehitus- ja viimistlusmaterjalide kahjustuste tekkepõhjused ja lagunemist ennetavad tegevused.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |               |

- 10) Konserveerimiskeemia ja -bioloogia alused.  
 11) Tööohutus.  
 12) Fotografeerimise alused.  
 13) Tekstide ja graafilise dokumentatsiooni vormistamise alused.  
 14) Avaliku esinemise ja esitlustehnikad.

Hindamismeetod(id):

Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.

## Part C GENERAL INFORMATION AND ANNEXES

### C.1 Information concerning compilation and certification of occupational qualification standard and reference to classification of occupations

|                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. ID of occupational qualification standard in register of occupational qualifications | 19-07112025-4.16/7k                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 2. Occupational qualification standard compiled by:                                     | Ilme Mäesalu, Muinsuskaitseamet<br>Juhan Kilumets, Rändmeister OÜ<br>Krista Laido, Eesti Kunstiakadeemia<br>Lilian Hansar, Eesti Kunstiakadeemia<br>Maari Idnurm, EEB Projekt OÜ<br>Maris Mändel, Eesti Kunstiakadeemia<br>Oliver Orro, Eesti Kunstiakadeemia<br>Tiina Linna, Eesti Arhitektide Liit |
| 3. Occupational qualification standard approved by:                                     | Culture                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 4. No. of decision of Sectoral Council                                                  | 36                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 5. Date of decision of Sectoral Council                                                 | 07.11.2025                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 6. Occupational qualification standard valid until                                      | 06.11.2027                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 7. Occupational qualification standard version no.                                      | 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 8. Reference to International Standard Classification of Occupations (ISCO 08)          | 2621 Archivists and Curators                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 9. Reference to European Qualifications Framework (EQF)                                 | 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

### C.2 Occupational title in foreign language

|          |                                        |
|----------|----------------------------------------|
| English: | Architectural Conservationist, level 8 |
|----------|----------------------------------------|

### C.3 Annexes

Lisa 1 [Õigusaktid](#)

Lisa 2 [Keelte oskustasemete kirjeldused](#)

Lisa 3 [Arvuti kasutamise oskused](#)